

EUROPEISKA KOMMISSIONEN

Bryssel den 21.11.2011
KOM(2011) 798 slutlig

2011/0364 (COD)

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

**om ändring av förordning (EG) nr 1185/2003 om avlägsnande av hajfenor ombord på
fartyg**

{SEK(2011) 1391 slutlig}
{SEK(2011) 1392 slutlig}

MOTIVERING

1. BAKGRUND TILL FÖRSLAGET

Rådets förordning (EG) nr 1185/2003 om avlägsnande av hajfenor ombord på fartyg¹ föreskriver ett generellt förbud mot bruket att avlägsna fenor på hajar och kasta övriga delar av hajarna överbord (nedan kallat *hajfensfiske*).

Förordning (EG) nr 1185/2003 ger medlemsstaterna möjlighet att utfärda särskilda fisketillstånd som tillåter bearbetning ombord varvid hajfenor avlägsnas från kropparna. För att säkerställa motsvarigheten mellan fenors och kroppars vikt fastställs ett viktförhållande mellan fenor och kroppar. Eftersom denna bearbetning sker ombord på fartyg kan dock fenor och kroppar landas i olika hamnar. Inspektörerna är därför hänvisade till loggboksanteckningar när de ska avgöra om viktförhållandet har iakttagits. I sådana fall, och mot bakgrund av den varierande graden av kontroll och tillsyn i hamnar runtom i världen där landningarna sker, kan hajfensfiske förekomma och förekommer verkligen också, men det är ofta svårt att påvisa och ännu svårare att bevisa i rättegång. Dessa omständigheter försvårar insamlingen av data (t.ex. artbestämning, populationsstruktur) som ligger till grund för vetenskaplig rådgivning för fiskeriförvaltning och bevarandeåtgärder.

EU har gjort flera internationella åtaganden för att skydda hajar, i enlighet med FN:s livsmedels- och jordbruksorganisations (FAO) uppförandekod för ansvarsfullt fiske, och särskilt inom den internationella handlingsplanen för hajar (IPOA-Sharks) som FAO antog 1999. FAO:s internationella handlingsplan låg till grund för kommissionens meddelande från 2009 om Europeiska gemenskapens handlingsplan för bevarande och förvaltning av hajar² varigenom unionen åtog sig att vidta alla nödvändiga åtgärder för bevarande av hajar och för att minska spill och utkast från hajfångster. Rådet godkände den generella inriktningen och de särskilda mål för unionen som angavs i meddelandet³. Hajfensfiske tas också upp av vissa regionala fiskeriförvaltningsorganisationer, t.ex. Internationella kommissionen för bevarande av tonfisk i Atlanten (Iccat) och Indiska oceanens tonfiskkommission (IOTC), som anser att användningen av viktförhållanden för att bevisa att hajfensfiske inte förekommer är problematisk vad gäller kontroll och effektivitet. Många forskare inom dessa organisationer förordar starkt att hajar ska landas med fenorna naturligt fästade vid kroppen.

Vetenskapliga, tekniska och ekonomiska kommittén för fiskerinäringen (STECF), som erkänner problemet med hajfensfiske, rekommenderar att alla hajar och rockor landas med fenorna kvar.

För att säkerställa en korrekt förvaltning och bevarandet av hajbestånden är det därför lämpligt att ändra förordningen.

¹ EUT L 167, 4.7.2003, s. 2.

² KOM(2009) 40.

³ EU CO 7723/09 av den 17 mars 2009.

2. RESULTAT AV SAMRÅD MED BERÖRDA PARTER OCH KONSEKVENSBEDÖMNINGAR

Europeiska kommissionen höll ett offentligt samråd med intressenter och allmänheten under perioden 15 november 2010–21 februari 2011 för att samla in information om det lämpligaste sättet att ändra rådets förordning (EG) nr 1185/2003. Resultatet av samrådet visar att ”landning med fenorna kvar” anses vara det lämpligaste alternativet. En konsekvensbedömning har genomförts.

3. FÖRSLAGETS RÄTTSLIGA ASPEKTER

Den huvudsakliga åtgärden är att ändra rådets förordning (EG) nr 1185/2003 med artikel 43.2 i fördraget om Europeiska unionens funktionssätt som rättslig grund.

Förslaget omfattas av Europeiska unionens exklusiva befogenhet och följer proportionalitetsprincipen.

Det föreslagna instrumentet är en Europaparlamentets och rådets förordning på grund av att andra instrument skulle vara olämpliga eftersom en förordning måste ändras genom en förordning.

4. BUDGETKONSEKVENSER

Denna åtgärd medför inga ytterligare utgifter för unionen.

Förslag till

EUROPAPARLAMENTETS OCH RÅDETS FÖRORDNING

om ändring av förordning (EG) nr 1185/2003 om avlägsnande av hajfenor ombord på fartyg

EUROPAPARLAMENTET OCH EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA FÖRORDNING

med beaktande av fördraget om Europeiska unionens funktionssätt, särskilt artikel 43.2,

med beaktande av Europeiska kommissionens förslag,

efter översändande av utkastet till lagstiftningsakt till de nationella parlamenten,

med beaktande av Europeiska ekonomiska och sociala kommitténs yttrande,

i enlighet med det ordinarie lagstiftningsförfarandet, och

av följande skäl:

- (1) Rådets förordning (EG) nr 1185/2003 om avlägsnande av hajfenor ombord på fartyg⁴ föreskriver ett generellt förbud mot bruket att avlägsna fenor på hajar och kasta övriga delar av hajarna överbord (nedan kallat *hajfensfiske*).
- (2) Hajar och rockor (gruppen *Elasmobranchii*) är generellt mycket sårbara för överexploatering eftersom deras livscykel kännetecknas av långsam tillväxt, sen könsmognad och litet antal ungar. Under senare år har vissa hajpopulationer varit utsatta för ett intensivt riktat fiske och är starkt hotade till följd av en kraftigt ökad efterfrågan på hajprodukter, särskilt fenor.
- (3) Förordning (EG) nr 1185/2003 ger medlemsstaterna möjlighet att utfärda särskilda fisketillstånd som tillåter bearbetning ombord varvid hajfenor avlägsnas från kropparna. För att säkerställa en motsvarigheten mellan fenors och kroppars vikt fastställs ett viktförhållande mellan fenor och kroppar, men efter bearbetning kan fenor och kroppar landas i olika hamnar. I sådana fall är användningen av viktförhållandet ineffektiv, vilket gör det möjligt att bedriva hajfensfiske. Dessa omständigheter försvårar insamlingen av data (t.ex. artbestämning, populationsstruktur) som ligger till grund för vetenskaplig rådgivning för fiskeriförvaltning och bevarandeåtgärder.
- (4) FN:s livsmedels- och jordbruksorganisations (FAO) antog 1999 den internationella handlingsplanen för bevarande och förvaltning av hajar, vilken låg till grund för

⁴ EUT L 167, 4.7.2003, s. 2.

kommissionens meddelande från 2009 om Europeiska gemenskapens handlingsplan för bevarande och förvaltning av hajar⁵ där unionen åtog sig att vidta alla nödvändiga åtgärder för bevarande av hajar och för att minska spill och utkast från hajfångster. Rådet godkände den generella inriktningen och de särskilda mål för unionen som angavs i meddelandet⁶.

- (5) Vetenskapliga, tekniska och ekonomiska kommittén för fiskerinäringen (STECF) erkänner problemet med hajfensfiske, efterlyser att det ska upphöra utan undantag och rekommenderar att alla hajar och rockor landas med fenorna kvar.
- (6) Regionala fiskeriförvaltningsorganisationer lägger allt större vikt vid frågan om hajfensfiske och deras vetenskapliga organ förordar att hajar landas med fenorna naturligt fästade vid kroppen.
- (7) Europeiska kommissionen höll 2010–2011, som en del av den nödvändiga konsekvensbedömningen, ett offentligt samråd för att samla in information om det lämpligaste sättet att ändra förordning (EG) nr 1185/2003. Slutsatsen av konsekvensbedömningen är att förordningen bör ändras så att alla hajar måste landas med fenorna kvar. För att nå det grundläggande målet att bevara hajbestånden, och mot bakgrund av resultatet av det offentliga samrådet, är det nödvändigt och lämpligt att ändra förordning (EG) nr 1185/2003 i enlighet med detta.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1

Förordning (EG) nr 1185/2003 ska ändras på följande sätt:

- (1) Artikel 2.3 ska utgå.
- (2) Följande punkt 1a ska införas efter punkt 1 i artikel 3:

”1a. Utan att det påverkar tillämpningen av punkt 1, och för att underlätta lagring ombord, får hajfenor skäras igenom delvis och vikas mot kroppen.”

- (3) Artikel 4 ska utgå.
- (4) Artikel 5 ska utgå.
- (5) Artikel 6 ska ersättas med följande:

”Artikel 6 **Rapporter**

1. Om fiskefartyg som för en medlemsstats flagg fångar, behåller ombord, omlastar eller landar hajar, ska flaggmedlemsstaten senast den 1 maj sända en utförlig årlig rapport till kommissionen om denna förordnings tillämpning under det föregående

⁵ KOM(2009) 40.

⁶ EU CO 7723/09 av den 17 mars 2009.

året. Rapporten ska beskriva övervakningen av fartygens efterlevnad av förordningen, och de efterlevnadsåtgärder som vidtagits av medlemsstaten i fall av överträdelser. Särskilt ska följande information lämnas:

- Antalet landningar av hajar.
 - Antalet utförda inspektioner.
 - Antal och typ av konstaterade överträdelser, inklusive fullständig identifiering av det eller de inblandade fartygen.
2. Efter det att medlemsstaterna har lämnat den andra årliga rapporten enligt punkt 1 ska kommissionen senast den 1 januari 2016 lämna en rapport till Europaparlamentet och rådet om hur denna förordning fungerar och om den internationella utvecklingen på detta område.”

Artikel 2 **Ikraftträdande**

Denna förordning träder i kraft den sjunde dagen efter det att den har offentliggjorts i *Europeiska unionens officiella tidning*.

Denna förordning är till alla delar bindande och direkt tillämplig i alla medlemsstater.

Utfärdad i Bryssel den ...

På Europaparlamentets vägnar
Ordförande

På rådets vägnar
Ordförande